

Pineda de Can Rafart

Vilassar de Dalt

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Parc de Can Rafart - Riera de Targa
Alçada: 125

Coordenades:

Latitud: 41.5185
Longitud: 2.36152
UTM Est (X): 446726
UTM Nord (Y): 4596515

Classificació

Número de fitxa: 08214 - 211
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia: Zona d'interès
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: El sòl es manté net de sotabosc natural i pinassa. En conseqüència l'arbreda està envellint sense cap capacitat de regeneració natural. Per tant seria recomanable iniciar una regeneració controlada per tal de garantir l'estabilitat dels arbres mare. Com a espècie altament piròfita, cal mantenir les capçades netes de branques mortes.

Protecció: Legal
Observacions protecció: Pla Especial Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Vilassar de Dalt
Accés: Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Vilassar de Dalt (Pl. de la Vila, 1 - 08339)
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa: dt., 03/02/2015 - 01:00

Descripció

La pineda de Can Rafart es troba ubicada al talús superior de la finca, entrant pel portal principal que comunica amb el carrer de Can Rafart, a mà esquerra i per darrera la casa, que ressegueix el carrer Folch i Torres; es va esclerissant alternant amb espècies més ornamentals no autòctones fins a tocar de l'era i va baixant progressivament, paral·lel a l'Avinguda de Sant Sebastià fins a trobar el mur de tancament de la finca que es correspon amb la riera de Targa, a tocar del llac artificial.

Es tracta d'una pineda de pi blanc (*Pinus halepensis*) adulta, que no sobrepassa els 70 anys d'edat, amb una estructura regular o regularitzada, atès el caràcter heliòfil de l'espècie, que mesuren uns vint metres aproximadament d'alçada. Aquests arbres segurament són el resultat d'una recolonització després que els terrenys deixessin de ser cultivats. El sol comporta un estrat inferior amb planifolis rebrotadors controlats, com l'alzina (*Quercus ilex*), i el marfull (*Viburnum tinus*), un arbust de l'alzinar típic litoral, o petits matollars de roldor (*Coriaria myrtifolia*) però també hi ha espècies pròpies ornamentals que s'han sembrat a posteriori, destacant per la seva proximitat i bellesa, un margalló (*Chamaerops humilis*), de la família de les palmeres, autòcton de la mediterrània. La única zona observada lliure de sotabosc és la que està a proximitat del llac artificial i la riera de Targa, ja que s'ha aprofitat l'ombra dels pins per a posar-hi una àrea de jocs infantils fets de fusta confonent-se en l'entorn.

Els arbres estan ben desenvolupats en alçària. Les capçades són denses, vigoroses, allargades i piramidals, amb fullam abundant i tenen un color verd intens. Les agulles tenen entre 0,7 a 1 mm d'amplada per 3,5 a 7 cm de longitud. Les branques i l'escorça són grisenques i amb els entrenusos clarament distanciat i el cànon general predominant és de troncs rectilinis, poc brancuts i amb les branques més aviat fines. Fa moltes pinyes i el seu fruit, el pinyó no és comestible. A la zona de pineda situada davant de l'era de la casa alterna amb altres coníferes al sotabosc, com els avets. No s'observen exsudats resinosos que podrien indicar un episodi d'estrès. Com a detall ornamental, dos dels pins han estat talats in situ i el volt de canó aprofitat per a tallar-hi una cadira amb respatller.

Observacions:

La pineda de Can Rafat va ser declarada d'Interès Local (DL), el 28 de març de 1995, en declarar en base als Decrets 47/1988 i 120/1989.

Història

Els orígens de Can Rafart s'han de buscar a l'antic mas Riera (del Pou), capbrevat al segle XIV com un domini del castell de Vilassar. La família Riera està documentada des de l'any 1229 per Dolça de Riera. En aquest mas va néixer Salvador Riera, domèstic del virrei de Sardenya, Alfons d'Erill, que l'any 1623 portà les relíquies dels Sants Màrtirs a Vilassar. El germà i la germana d'en Salvador contrauen matrimoni amb un fill i una filla del mas Rafart de Cabrils. Des d'aquell moment es produeix el canvi de denominació de mas Riera per mas Rafart que ha perdurat fins avui.

A principis del segle XVIII, hereta el mas en Francesc de Bassols i Rafart, conseller quart de Barcelona en representació de l'estament dels mercaders (169-99), fabricant de teles i prohoms de la causa austriacista en la Guerra de Successió. Mor durant el setge i després de la capitulació, els seus béns, inclòs el mas, són confiscats.

A principis del segle XIX, Can Rafart i Can Vehil de la Serra formen una única finca que a principis del segle XIX és adquirida per la família de Can Bruguera.

Josep de Bruguera Alemany, entre els anys 1888 i 1891 transforma l'antic mas i li dona l'aspecte actual. Mitjançant un vitalici atorgat per la darrera propietària de la família Bruguera, passa a mans del que aleshores era alcalde de Barcelona, Josep Maria de Porcioles i Colomer.

L'any 1998, l'Ajuntament compra la propietat a la Caixa de Barcelona, com entitat creditora de la família Porcioles i la reforma com equipament municipal que acull diverses entitats.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE VILASSAR (1999). Pla Especial del Patrimoni Arquitectònic i Ambiental de Vilassar de Dalt.

BENITO Pere (1996). Notes històriques dels elements del patrimoni arquitectònic del Pla especial i Catàleg artístic i ambiental de Vilassar de Dalt.

BENITO Pere (2006). Vilassar de Dalt, un poble de futur. Ajuntament de Vilassar de Dalt.

